

Siviilit suuntaa näyttämässä - Suomen osallistumisen vahvistaminen

Siviilikriisinhallinnan neuvottelukunnan
seminaari 14.5.2013

Sisäinen turvallisuus

SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISU 20/2013

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Sisäinen turvallisuus

Siviilit suuntaa näyttämässä - Suomen osallistumisen vahvistaminen

Siviilikriisinhallinnan neuvottelukunnan seminaari
14.5.2013

Helsinki 2013

Sisäasiainministeriö
Helsinki 2013

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-860-2 (PDF)

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Siviilikriisinhallinnan neuvottelukunta		Julkaisun laji Raportti	
		Toimeksiantaja	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi Siviilit suuntaa näyttämässä - Suomen osallistumisen vahvistaminen			
Julkaisun osat			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Sisäasiainministeriön asettama siviilikriisinhallinnan neuvottelukunta järjesti 14.5.2013 seminaarin ”Siviilit suuntaa näyttämässä - Suomen osallistumisen vahvistaminen”. Seminaarin tavoitteena oli arvioida kymmenen vuoden aikana karttuneita kokemuksia, kartoittaa vahvuudet ja keinot osallistumisen vahvistamiseksi sekä keskustella nykypäivän haasteista.</p> <p>Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon 2012 tavoitteena on nostaa siviilikriisinhallinnan osallistumistaso uudelleen 150 asiantuntijaan vuositasolle. Toimintaympäristöjen muuttuessa haasteellisemmiksi vaatimukset siviilikriisinhallinnan valmiuksille kasvavat.</p> <p>Seminaari oli tarkoitettu neuvottelukunnassa ja sen alaisessa järjestöjaostossa edustettuina oleville tahoille, poliittisille päätöksentekijöille, siviilikriisinhallinnan asiantuntijoita irrottaville viranomaistahoille ja toiminnassa mukana oleville järjestöille.</p>			
Avainsanat (asiasanat) Siviilikriisinhallinta, seminaari			
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-860-2 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut			
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisut 20/2013		ISSN 1236-2840	
Kokonaissivumäärä 18	Kieli Suomi		Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Sisäasiainministeriö		Kustantaja/julkaisija Sisäasiainministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Delegationen för civil krishantering		Typ av publikation Rapport	
		Uppdragsgivare	
		Datum för tillsättandet av organet	
Publikation (även den finska titeln) Civilpersoner som vägvisare – stärkande av Finlands deltagande (Siviilit suuntaa näyttämässä – Suomen osallistumisen vahvistaminen)			
Publikationens delar			
Referat Den av inrikesministeriet tillsatta delegationen för civil krishantering ordnade den 14 maj 2013 ett seminarium med temat "Siviilit suuntaa näyttämässä – Suomen osallistumisen vahvistaminen" (Civilpersoner som vägvisare – stärkande av Finlands deltagande). Målet med seminariet var att utvärdera de erfarenheter som inhämtats under de senaste tio åren, att kartlägga styrkorna och medlen för att stärka deltagandet samt att diskutera aktuella utmaningar. Ett av målen i statsrådets säkerhets- och försvarspolitiska redogörelse 2012 är att höja deltagandet i de civila krishanteringsinsatserna på nytt till 150 sakkunniga per år. I och med att omvärlden förändras och blir allt mer utmanande ökar också kraven på beredskapen inom den civila krishanteringen. Seminariet var avsett för aktörer som är företrädare i delegationen och i de organisationsavdelningar som lyder under den, politiska beslutsfattare, myndigheter som frigör sakkunniga till civil krishantering samt andra medverkande organisationer			
Nyckelord Civil krishantering, seminarium			
Övriga uppgifter Elektronisk version, ISBN 978-952-491-860-2 (PDF), www.intermin.fi/publikationer			
Seriens namn och nummer Inrikesministeriets publikation 20/2013		ISSN 1236-2840	
Sidoantal 18	Språk Finska	Pris	Sekretessgrad Offentlig
Distribution Inrikesministeriet		Förläggare/utgivare Inrikesministeriet	

Siviilit suuntaa näyttämässä – Suomen osallistumisen vahvistaminen

Sisäasiainministeriön asettama siviilikriisinhallinnan neuvottelukunta järjesti Säätytalossa 14.5.2013 seminaarin ”Siviilit suuntaa näyttämässä - Suomen osallistumisen vahvistaminen”. Seminaari oli jatkoa vuoden 2003 joulukuussa järjestetyille seminaarille ”Valmiina lähtöön - siviilikriisinhallintavalmennus Suomessa”.

Seminaarin taustalla oli valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon 2012 tavoite nostaa siviilikriisinhallinnan osallistumistaso uudelleen 150 asiantuntijan vuositasolle ja hallitusohjelmaan kirjattu tavoite päivittää valtioneuvoston vuonna 2008 hyväksymä siviilikriisinhallinnan kansallinen strategia.

Seminaarin tavoitteena oli arvioida karttuneita kokemuksia, kartoittaa vahvuudet ja keinot osallistumisen vahvistamiseksi sekä keskustella nykypäivän haasteista, ml. haastavat toimintaympäristöt ja asiantuntijoiden saatavuus/irrotettavuus.

Seminaari oli suunnattu neuvottelukunnassa ja sen alaisessa järjestöjaostossa edustettuina oleville tahoille, poliittisille päätöksentekijöille, siviilikriisinhallinnan asiantuntijoita irrottaville viranomaistahoille ja toiminnassa mukana oleville järjestöille.

1 Seminaarin avaus

Sisäasiainministeriön valtiosihteeri ja siviilikriisinhallinnan neuvottelukunnan puheenjohtaja Marjo Anttoora totesi avauspuheenvuorossaan valtioneuvoston hyväksyneen vuonna 2008 siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian, jonka yhtenä tavoitteena oli neuvottelukunnan perustaminen yhteistyön ja koordinoinnin tukemiseksi. Jo tuolloin nähtiin, että kotimaan valmiuksien kehittymisen ja siviilioperaatioiden monimuotoistumisen myötä on selvä tarve laajemmalle ja moniulotteisemmalle keskustelu- ja neuvottelufoorumille. Kansallisen strategian mukaisesti sisäasiainministeriö asetti siviilikriisinhallinnan neuvottelukunnan ajalle 1.3.2009 - 31.3.2011. Nykyisen neuvottelukunnan toimikausi on 1.1.2012 – 31.3.2015. Neuvottelukunnan tehtävänä on seurata strategian toimeenpanoa ja päivitystä ja alkuperäisen ajatuksen mukaisesti toimia keskustelufoorumina, jossa on edustettuna niin viranomaistahot kuin järjestökenttä.

Anttooran mukaan vuonna 2003 järjestetyn seminaarin tavoitteena oli tuoda yhteen alalla toimivat viranomaiset, kansalaisjärjestöjen edustajat ja eri kriisinhallintaoperaatioissa mukana olleet asiantuntijat ja heidän kokemuksiaan hyödyntäen löytää parhaat ratkaisut valmennuksen järjestämiseksi Suomessa. Jo tuolloin nähtiin tärkeäksi miettiä, miten Suomi pystyy vastaamaan odotuksiin ja luomaan tarvittavia asiantuntijareservejä. Nyt tulisikin yhtäältä kysyä onko jokin muuttunut 10 vuodessa ja mitä olemme saavuttaneet ja toisaalta kysyä, miten siviilikriisinhallintaa tulisi edelleen kehittää.

Anttoora muistutti Suomen olevan maailmalla siviilikriisinhallinnan edelläkävijä. Laki siviilien osallistumisesta kriisinhallintaan on edelleenkin edellä muiden maiden siviilikriisinhallintalainsäädäntöä, kansallinen strategia oli ensimmäinen EU:n jäsenmaissa ja sisäasiainministeriön alainen Kriisinhallintakeskus on uniikki, vaikka sillä on useita vastaavia kumppaneita niin EU:n jäsenmaissa kuin muutoin kansainvälisesti.

Siviilikriisinhallinnan trendejä Anttoora kuvasi seuraavasti: kun kansallinen strategia laadittiin viisi vuotta sitten, suomalaisia siviilikriisinhallinnan asiantuntijoita oli maailmalla lähes saman verran kuin nykyisin. Asiantuntijoiden profiili on muuttunut kuin myös maantieteelliset kohteet ja operaatiot. Nyt suomalaisista asiantuntijoista noin 40 prosenttia on naisia, kun viisi vuotta sitten naisten osuus oli vain noin 20 prosenttia. Valtioneuvoston linjausten mukaiset painopisteet asiantuntijaprofiileissa ovat pysytelleet suhteellisen samantyyppisenä. Poliisien osuus on edelleen suurin, kaikkiaan sisäasiainhallinnosta asiantuntijoita on noin 55 prosenttia. Viisi vuotta sitten suomalaisia asiantuntijoita palveli YK:n ja Etyjin operaatioissa huomattavasti enemmän, nyt selvä pääpaino on EU-operaatioissa.

Anttoora kertoi myös vierailustaan Kosovoon, missä hän oli käynyt muun muassa Pohjois-Mitrovicassa ja tavannut EULEX Kosovo-operaation edustajia. On erittäin tärkeää, että sekondeeratuilla asiantuntijoilla on riittävästi konfliktisensitiivisyyttä ymmärtää kaikkia konfliktin ulottuvuuksia. Myös konfliktisensitiivisyyden tärkeys oli otettu esille vuoden 2003 seminaarissa KATU:n pääsihteerin puheenvuorossa.

Siviilikriisinhallintatehtävissä toimivien asiantuntijoiden määrän lisääminen edellyttää valtiosihteerin Anttooran mukaan riittävästi asiantuntevaa henkilöstöä, joka on joustavasti irrotettavissa kotimaan tehtävistään ja jolla on tarvittavat valmiudet palvella kansainvälisissä operaatioissa. Etenkin suomalaisten siviiliasiantuntijoiden saaminen kansainvälisiin senioritason tehtäviin edellyttää aiempaa suunnitelmallisempaa ja kannustavampaa henkilöstöpolitiikkaa sekä kriisinhallintakokemuksen systemaattista kasvattamista lähettämällä nuoria henkilöitä myös perustehtäviin. Kokonaisvaltaisuus edellyttää eri hallinnonalojen koordinoitua yhteistyötä, tehokasta ja kattavaa tiedonkulkua kotimaan valmiuksien eri toimijoiden kuin myös Suomen ja operaatioissa toimivien suomalaisten asiantuntijoiden välillä sekä näihin liittyvää järjestelmällistä seurantaa.

2 Suomi siviilikriisinhallinnan edelläkävijä - onko strategian visio saavutettu?

Sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikön ylikomandantti Kalle Kekomäki kiinnitti puheenvuorossaan huomiota suomalaisten siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden osallistumisvahvuuteen YK:n ja EU:n operaatioissa. Suomalaisia palvelee YK:n operaatioissa tällä hetkellä hyvin vähän, mutta tavoitteena on kasvattaa asiantuntijamäärää. Suomalaisen asiantuntemuksen arvostusta EU-operaatioissa kuvaa Tullin pääjohtajan Antti Hartikaisen nimittäminen Libyassa käynnistettävän rajaturvallisuusoperaation päälliköksi.

Kekomäki kertoi siviilikriisinhallinnan neuvottelukunnan keskustelleen juuri ennen seminaaria siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian päivittämisestä. Strategian vision toteutuminen edellyttää, että Suomi näkyy maailmalla ja pystyy tarjoamaan riittävästi sopivia asiantuntijoita yhä laajemmalla sektorilla siviilikriisinhallinnan yhä monimuotoisempiin tehtäviin. Myös asiantuntijoiden kotiinpaluuseen tulee kiinnittää huomiota osana urasuunnittelua. Tietyiltä osin voidaan katsoa, että visio on jo saavutettu, kuten naisten määrän lisääminen operaatioissa ja Suomen ”suurvalta-aseman” vakiinnuttaminen siviilikriisinhallintatoiminnassa. Strategia on väline, jolla siviilikriisinhallinnan kenttä voidaan nähdä laaja-alaisesti. Kekomäen mukaan olisi tärkeää, että sisäasiainministeriöllä olisi selkeä kuva osallistumisen painopisteistä ja osallistumisen volyyymistä, jolloin kotimaan operatiiviset valmiudet voidaan mitoitaa

niiden mukaisesti. Tulisi myös arvioida onko siviilikriisinhallinnan lainsäädäntö tarkoituksenmukaisella pohjalla.

Sotilaallinen kriisinhallinta on ylijohdaja Kekomäen mukaan hyvin hallitseva osa kriisinhallintatoiminnasta käytävää kansallista keskustelua ja siviilikriisinhallinta on jäänyt keskustelussa marginaaliseen rooliin. Tämä on seikka, joka tulisi ottaa huomioon pohdittaessa siviilikriisinhallinnan visiota ja siviilikriisinhallintaan suunnattavia määrärahoja. Siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden määrän nostaminen tavoitetasolle voi edellyttää kansallisessa ajattelussa radikaalejakin muutoksia.

Ulkoasiainministeriön poliittisen osaston apulaisosastopäällikkö Anu Laamanen kertoi puheenvuorossaan Suomen siviilikriisinhallintaosallistumisen vahvistuneen merkittävästi viimeisen 10 vuoden aikana, vaikka määrärahat ovatkin ajoittain asettaneet toiminnalle rajoitteita. Siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian visio on edelleen ajankohtainen. Turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon 2012 linjausten mukaisesti tavoitteena on edelleen 150 suomalaisasiantuntijan taso. Suomen siviilikriisinhallintaosallistumisessa korostuvat jatkossakin korkeatasoinen poliisi-, oikeusvaltio-, rajaturvallisuus- sekä ihmisoikeus- ja tasa-arvoasiantuntemus. Tavoitteena on suomalaisasiantuntijoiden lähettäminen myös siviilikriisinhallintaoperaatioiden johtotehtäviin. Osallistumisen painopiste on EU:n siviilikriisinhallintaoperaatioissa. Sotilaallisen ja siviilikriisinhallinnan keinoja voidaan käyttää toisiaan täydentäen kunkin kriisialueen ja kansainvälisten operaatioiden erityistarpeiden pohjalta.

Siviilikriisinhallinnassa edistetään ulkopoliitiikan läpileikkaavia teemoja, erityisesti ihmisoikeuksia, tasa-arvoa, oikeusvaltioperiaatteen vahvistamista ja kokonaisvaltaisuutta. Tärkeää on vaikuttaa kansainvälisen siviilikriisinhallinnan kehittämiseen, operaatioiden suunnitteluun ja toteutukseen. Kaikessa siviilikriisinhallintaan liittyvässä toiminnassa huomioidaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1325 ”Naiset, rauha ja turvallisuus”, tasa-arvo-kysymykset ja naisten aseman vahvistaminen. Kokonaisvaltaisella lähestymistavalla pyritään kestäviin tuloksiin.

Laamasen mukaan ei ole tarkoituksenmukaista, että Suomi osallistuu kaikkiin siviilikriisinhallintaoperaatioihin. Osallistuminen keskitetään sinne missä Suomi voi tarjota lisäarvoa ja mikä on Suomen osaamisen ja omien ulko- ja turvallisuuspoliittisten tavoitteiden ja päämäärien kannalta keskeistä. Nykyisen määrärahatason puitteissa asiantuntijoiden määrä on mahdollista nostaa noin 130 asiantuntijaan. Asiantuntijoiden lähettäminen kansainvälisten organisaatioiden johto- ja avaintehtäviin on merkittävää Suomen vaikuttavuuden lisäämiseksi. Haasteellinen toimintaympäristö lisää kuluja, samoin johtotehtävät. Osallistumisen maantieteellisinä painopisteinä säilyvät EU:n operaatiot Afganistanissa, Kosovossa ja Georgiassa. Suomalaisten siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden määrää YK:n rauhanturvaoperaatioissa pyritään lisäämään.

Apulaisosastopäällikkö Laamasen mukaan haasteita ovat määrärahojen riittävyys, voimavarojen kehittäminen, ja resurssien oikea kohdentaminen. Ammattitaitoisten, riittävästi koulutettujen ja kielitaitoisten eri alojen siviilikriisinhallinta-asiantuntijoiden löytäminen on haaste. Oikeat henkilöt tulee löytää oikeille paikoille.

Työskentelyolosuhteet operaatioissa ovat muuttuneet vaarallisemmiksi, mikä saattaa vaikuttaa halukkuuteen hakeutua tehtäviin. Vaatimukset koulutuksen, rekrytoinnin, varustuksen ja logistiikan osalta ovat kasvaneet. Toimintaympäristöjen muutokset edellyttävät kriisinhallintakykyjen joustavuutta ja nopeutta, mikä merkitsee sekä voimavarojen kehittämistyötä että päätöksenteon ja yhteistyömuotojen tehostamista. Kilpailu tehtävistä on koventunut, joten tarvitaan myös asiantuntijaehdokkaiden lobbaamista.

Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkoston (KATU) pääsihteeri Anne Palm totesi puheenvuorossaan siviilikriisinhallinnan puitteiden olevan kunnossa järjestöjen näkökulmasta: laki siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan ja siviilikriisinhallinnan kansallinen strategia tarjoavat vankan perustan toiminnalle. Siviilikriisinhallinnan neuvottelukunta ja sen alainen järjestöjaosto toimivat laaja-alaisena keskustelufoorumina. Yhteistyö valtion ja kansalaisyhteiskunnan välillä toimii hyvin. Siviilikriisinhallinnan koulutus Suomessa on Palm in mukaan korkeatasoista ja koulutukseen osallistuu asiantuntijoita yhteiskunnan eri aloilta. Suomalainen siviilikriisinhallinnan asiantuntijuus ja osaaminen korostuu kaikilla osallistumisen alueilla.

Haasteina Palm piti pieneneviä taloudellisia resursseja, jolla on vaikutusta niin koulutukseen kuin rekrytointiin. Samalla missio-olosuhteet ovat aiempaa vaarallisempia ja toiminta kalliimpaa. Haasteena on myös se, että vaikuttaminen EU:n siviilikriisinhallinnan kehitykseen osallistumisen kautta kytkeytyy politiikkaan: johtotehtävät vaativat lobbaamista. Kilpailu tehtävistä kasvaa ja pätevätkään asiantuntijat eivät aina tule valituiksi.

Tulevaisuuden mahdollisuuksina pääsihteeri Palm piti entistä laajempaa yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa erityisesti kenttäasiantuntijuuden ja koulutuksen alueilla. Koulutukseen satsaaminen ja erikoistuminen voi edellyttää inhimillinen turvallisuuden ja rauhanrakentamisen osaamisen vahvistamista. Siviilikriisinhallinta tulisi saattaa turvallisuuspolitiikan selkeäksi painopisteenalueeksi.

2.1 Keskustelu ja yhteenveto

Keskusteluosuudessa nousi esille Suomen osallistumisen painottuminen operaatioissa. Ruotsi osallistuu kymmeneen EU:n yhdestätoista siviilikriisinhallintaoperaatiosta ja Tanska kahdeksaan, Suomi kuuteen. Suomen osallistumisen laajuutta pidettiin tärkeänä, mutta toisaalta tiedostetaan, ettei osallistuminen kaikkiin operaatioihin tuo lisäarvoa. Johtotehtävien tavoittelemisen kannalta pidettiin tärkeänä, että asiantuntijoiden kokemusta operaatioissa kasvatetaan lähettämällä samoja asiantuntijoita toistuvasti operaatioihin; tämä on ainoa keino lisätä potentiaalisen johtajan osaamisen

tunnettavuutta Brysselissä ja kentällä. Suomen osallistumistasoa ei tulisi katsoa vain määrällisesti vaan on myös arvioitava, minkälaista vaikuttavuutta osallistumisella saavutetaan.

Suomen roolin vahvistamista YK:n operaatioissa pidettiin tärkeänä. Osallistumisen temaattisissa painopistealueissa haluttiin nähdä tulevaisuudessa myös siviilihallinnon vahvistamiseen tähtääviä toimia. Valmiuksien yhteensovittamiseksi pidettiin tärkeänä, että osallistumisen painopisteistä keskustellaan kattavasti eri hallinnonalojen kesken. Keskustelua käytin myös siviilikriisinhallinnan määritelmästä ja sen suhteesta kansalaisjärjestöjen rooliin. Kansalaisjärjestöillä on tärkeä rooli hauraissa maissa, järjestöt ovat paikalla usein pitkäjänteisemmin kuin kriisinhallintaoperaatiot ja tuntevat olosuhteet hyvin. Jos operaatioilta halutaan kestäviä tuloksia, vastaanottajamaiden tarpeet tulisi ottaa paremmin huomioon jo operaatioiden suunnitteluvaiheessa, ja tässä kansalaisjärjestöt voivat auttaa. Jos kriisiin johtaneita syitä ei saada ratkaisuksi, konflikti voi puhjeta uudestaan. Suomesta löytyisi paljon osaamista myös diasporasta, mitä ei ole vielä osattu hyödyntää täysimääräisesti.

- *Siviilikriisinhallinnan osallistumisen vahvistamisessa on edistytty merkittävästi 10 vuoden aikana*
- *Siviilikriisinhallintatoiminnalle on olemassa toimivat rakenteet.*
- *Resurssien riittävyys huolestuttaa.*
- *Johtotehtävien tavoittelemiseksi tarvitaan uusia keinoja.*
- *Siviilikriisinhallinnassa tarvitaan vaikuttavuuden arviointia.*
- *Yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa tulisi laajentaa monipuolisemmaksi.*
- *Diasporan hyödyntäminen avaa uusia mahdollisuuksia.*

3 Mitä on tarttunut mukaan – mitä maailmalla on opittu?

EU:n siviilikriisinhallintakomitean (Committee for Civilian Aspects of Crisis Management; CivCom) puheenjohtaja Mika-Markus Leinonen esitti puheenvuorossaan Brysselin näkökulman Suomen siviilikriisinhallinnan vahvistamiseen. 27 jäsenmaata kilpailee EU-operaatioissa auki olevista tehtävistä. Vuonna 2013 auki oli yhteensä 2 000 tehtävää, joihin lähetettiin 2 745 hakemusta. Tehtävien täyttämiseksi suoritettiin 47 asiantuntijahakua (Call for Contributions, CfC) ja 2 300 haastattelua, jonka pohjalta täytettiin 1 750 tehtävää siten, että asiantuntijoista 1 550 oli jäsenmaista. Asiantuntijahauissa on kirjoittamaton perussääntö, jonka mukaan tehtävään ei aina valita parasta vaan sopivin.

Leinosen mukaan suomalainen kokemus näkyy maailmalla. Tämä on saavutettu pitkäjänteisen ajattelun ja riittävän resursoinnin kautta. Suomi on edelleen yksi

seitsemästä eniten operaatioihin asiantuntijoita tarjoavista jäsenmaista. Nämä seitsemän jäsenmaata tarjoavat yli 70 prosenttia asiantuntijoista. Vastuunjako jäsenmaiden kesken on kuitenkin lisääntymässä. Huomioitavaa on myös se, että Suomi tuottaa eniten erilaisia asiantuntijaprofiileita ja tasapainottaa jo yksin osallistumisellaan operaatioiden gender-tasapainoa. Suomalaiset oikeusvaltioasiantuntijat ovat vaikuttaneet merkittävästi EU:n siviilikriisinhallinnan konseptuaaliseen kehitykseen ja jatkossakin olisi tärkeää rekrytoida asiantuntijoita ulkosuhdehallinnon kriisinhallintarakenteisiin Brysseliin. 11 EU-operaatioissa on tällä hetkellä yhteensä 88 johto- tai senioritason tehtävää. Jokainen pohjoismaa pitää tällä hetkellä hallussaan yhtä operaation päällikön tehtävää (Head of Mission, HoM). Muiden senioritason paikkojen osalta tilanne on Suomen osalta heikompi verrattuna muihin pohjoismaihin: Suomi 1, Ruotsi 5, Tanska 4. Suomen tulisikin saada lisää operaatioiden senior management-tason paikkoja ja tätä kautta lisätä vaikuttavuutta.

Rekrytoinneista Leinonen totesi suomalaisen hakijan CV:n olevan yleensä vertailukelpoinen, mutta haastattelutilanteissa tulisi pärjätä paremmin. Tämän lisäksi tarvitaan myös lobbausta. Suomen haasteena on, että osaamisen myynti ei ole riittävällä tasolla. Pyytelyn sijaan tulisi siirtyä ”sanelupolitiikkaan”. Tämän lisäksi hakijalta edellytetään korkeaa motivaatiotasoa ja selkeää visiota omaan tehtävään liittyen Siviilikriisinhallinnan toimintaympäristöjen muutokset asettavat puheenjohtaja Leinosen mukaan tulevaisuudessa uusia vaatimuksia asiantuntijoille muun muassa kielitaidon osalta. Vierailevien asiantuntijoiden (visiting experts) konseptia jalostetaan Brysselissä, jotta operaatioissa voitaisiin käyttää tarvittaessa lyhyen aikavälin asiantuntijoita. Myös Suomen tulisi harkita osallistumista konseptin pohjalta. Lisäksi tulevaisuudessa tarvitaan yhä enemmän asiantuntijoita, joilla on kansalaisyhteiskunnan ja yksityisen sektorin asiantuntemusta.

Keski-Suomen poliisilaitoksen päällikkö Risto Lammi toi puheenvuorossaan esiin havaintojaan ja näkemyksiään poliisitoiminnasta kansainvälisessä siviilikriisinhallinnassa. Lammi on toiminut aiemmin muun muassa Afganistanissa International Police Coordination Boardin (IPCB) johtajana. Lammi kertoi poliisipäälliköiden tekevän päätökset asiantuntijoiden irrotettavuudesta tehtäviin, vahvistavan koulutussuunnitelmat sekä muokkaavan toiminnan ja talouden suunnitelmat, vision ja strategian. Mikäli siviilikriisinhallinnan tarpeet on näissä suunnitelmissa otettu huomioon, asiat ovat kansallisesti hyvin osallistumisen vahvistamisen kannalta.

Viranomaisyhteistyö on Lammin mukaan hyvä esimerkki suomalaisesta siviilikriisinhallinnan vientituotteesta. Poliisi-tulli-rajavartiolaitos-puolustusvoimat -yhteistyössä tämä tarkoittaa yhteistä tilannekuvaa, resurssien tehokasta yhteiskäyttöä ja virka-avun antamista. Oikeusvaltioajattelu ja oikeusketju esitutkinnasta syyteharkintaan, tuomioistuimeen ja täytäntöönpanoon on myös hyvä esimerkki suomalaisesta vientituotteesta, samoin kuin toiminnan ja talouden suunnittelu, tulosjohtaminen, strategiatyö, laillisuusvalvonta sekä operatiivisen toiminnan johtamisjärjestelyt.

Suomalainen poliisi on menestynyt siviilikriisinhallinnassa asiantuntija-, taktisella ja operatiivisella tasolla, ja jonkin verran keskijohdon tehtävissä, mutta ylemmän johdon tehtävissä on toiminut harvoja suomalaisia. Yhtään suomalaista poliisia ei ole toiminut kansainvälisen poliisioperaation johtajana. Suomalaisen poliisin arvostus, kuten suomalaisen kriisinhallinnan osaaminen yleensäkin, on Lammin mukaan erittäin korkealla tasolla. Lammin mukaan kansainvälisesti tarkastellen suomalainen poliisiosaaminen on huippuluokkaa, mutta palvelusarvoissa ”hävitään” (ongelmana palvelusarvojen vastaavuus eri maissa).

Lammin mukaan kansainvälinen ura kansainvälisen siviilikriisinhallinnan poliisitoiminnassa ei ole tietoinen ja systemaattinen osa poliisikonsernin ja yksiköiden toiminnan ja talouden suunnittelua ja henkilöstösuunnittelua. Kansainvälisen siviilikriisinhallinnan poliisitehtävissä toimiminen ei välttämättä anna meriittejä kotimaan tehtäviin eikä ole sisään rakennettu osa poliisin koulutusohjelmaa (perus- ja jatkotutkinnot, erikoistuminen) tai osa yksilön urasuunnittelua. Eritasoisten (asiantuntija, taktinen osaaja, operatiivinen osaaja, esimies, johtaja) reservien muodostuminen perustuukin enemmän sattumaan ja ajankohtaan kuin pitkäjänteiseen valmiuksien rakentamiseen. Kansainvälisen siviilikriisinhallinnan poliisitoimintaa varten ei ole poliisissa tai hallinnonalalla varsinaista systemaattista ja pitkäjänteistä koulutus- ja kehittämissuunnitelmaa. Kriisinhallintakeskus (CMC Finland) vastaa valmiuksien kehittämisestä yleisellä tasolla hyvin ja laadukkaasti.

Lammin mielestä kansainvälisen siviilikriisinhallinnan poliisitoiminta olisi mahdollista saattaa osaksi poliisin koulutusohjelmaa laajemminkin. Koulutusohjelmaan olisi mahdollista sisällyttää kansainväliset harjoittelujaksot esim. alipäällystö ja/tai päällystöopinnoissa. Kansainvälisen siviilikriisinhallinnan poliisitehtävät tulisi liittää osaksi urasuunnittelua ja ansioitumisen kotimaan tehtäviin tehdä näkyväksi. Olisi myös hyödyllistä saada poliisin edustaja keskeisiin päätöksenteko- ja valmistelupaikkoihin EU:n ja YK:n rakenteissa. Tulisi määritellä tehtävät tai tehtävätyypit, joihin halutaan suomalainen siviilikriisinhallinnan poliisitoiminnan asiantuntija, ja asettaa niitä koskeva keskipitkän tai pitkän aikavälin suunnitelma. Rahoitus tulisi varmistaa em. tavoitteenasettelun pohjalta.

Kokonaisuutta tarkastellen, poliisipäällikkö Lammi totesi lopuksi, että kansainvälisen kriisinhallinnan osallistumisen näkökulmasta asiat ovat hyvin: Suomi on näkyvästi esillä ja arvostettu toimija. Osallistumisen vahvistaminen vaatii pitkäjänteisyyttä ja sen tulee perustua toimivaan visioon ja strategiaan.

Valtakunnansyyttäjänviraston valtionsyyttäjä Maarit Loimukoski kertoi puheenvuorossaan kokemuksistaan EULEX Kosovo-operaatiossa vuosina 2010–2012. Loimukoski toimi erityissyyttäjänä Kosovon erityissyyttäjänvirastossa (Special Prosecution Office) eksekutiivisissa tehtävissä järjestäytyneeseen rikollisuuteen ja terrorismiin liittyvissä rikosasioissa. Erityissyyttäjän virastolla on yksinomainen, maanlaajuinen toimivalta kaikissa vakaviin rikoksiin liittyvissä asioissa.

Suomen oikeuslaitos oli Kosovossa lukumäärällisesti hyvin edustettuna vuosina 2010–2012. Suomalaisia juristeja toimi syyttäjinä, tuomareina tai avustavina lakimiehinä samanaikaisesti enimmillään yhteensä 12. Heidän perusvirkansa Suomessa oli syyttäjälaitoksessa tai tuomioistuinlaitoksessa. Lisäksi muissa tehtävissä oli muutamia suomalaisia juristeja. Erityissyyttäjänvirastossa suomalaisia toimi kolme.

Loimukoski piti suomalaisten etuna EULEX-operaatioissa suhteellisen hyvää kielitaitoa ja hyvää peruskoulutusta omaan ammattiin ja työhön. Esimerkiksi syyttäjät ovat joutuneet käymään kattavan syyttäjien peruskurssin ja sen jälkeen useita erilaisia eri rikoslajeihin ja ilmiöihin perehdyttäviä kursseja. Lisäksi suomalaisten etuna on 'jalat maassa' –asenne: ”draamakuningattaria” ei suomalaisista juurikaan löydy, ja suomalaiset on varustettu terveellä maalaisjärjellä. Suomeen palatessa oppi Kosovosta oli suomalaisen syyttäjän näkökulmasta ainutlaatuista ja korvaamatonta. Loimukosken mukaan kansainvälisessä toimintaympäristössä työskenteleminen avartaa näkemystä ja opettaa uudenlaisia työtapoja. Kansainvälisessä ympäristössä työskentelemien antaa valmiuksia ja varmuutta rajat ylittävään yhteistyöhön myös omassa työssä kotiinpaluun jälkeen. Erityinen arvo syntyy kontakteista kollegoihin ja sidosryhmiin. Toisaalta uutta tietoa ja erityisasiantuntemusta tietyltä alalta hankkineet asiantuntijat voivat kotimaahan palatessaan huomata, että joku toinen on ryhtynyt hoitamaan hänen tehtäviään, tai organisaatioissa on muutoin jo henkilö, joka hoitaa tehtäviä, joiden hoitamiseen ulkomaan komennukselta palaava asiantuntija kokee hankkineensa erityistä pätevyyttä ulkomaankomennuksensa aikana.

Valtionsyyttäjä Loimukosken näkemyksen mukaan siviilikriisinhallintaoperaatioiden johtotehtäviä on vaikea tavoitella, jollei kansallinen tukiverkosto tee taustatyötä ja lobbaus Brysselissä ole riittävää. Toisaalta Suomen kokonaispanos EULEX Kosovo-operaatioissa tulisi ottaa huomioon valittaessa henkilöitä operaation johtopaikoille. Kansallisesti tulisi houkutella sellaisia henkilöitä hakeutumaan operaatioihin, joilla on johtaja- ja esimieskokemusta kotimaasta.

3.1 Keskustelu ja yhteenveto

Keskusteluosuudessa pohdittiin EU:n siviilikriisinhallinnan vaikuttavuutta ja sitä keskittyvätkö operaatiot oikeisiin asioihin. Todettiin EU:n kriisinhallintaorganisaation olevan vielä nuori, mutta viime aikoina on edistytty vaikuttavuuden arvioinnin kehittämisessä (benchmarking, impact assessment). Katsottiin, että jäsenmaiden kansalliset strategiat tulisi kytkeä kiinteämmin osaksi siviilikriisinhallinnan valmiuksien kehittämistä.

Asiantuntijoiden taustatyönantajaorganisaatioiden toivottiin arvioivan myös siviilikriisinhallinnasta saatavaa operaatiokohtaista hyötyä organisaatiolle sen sijaan, että taustatyönantajaorganisaatiot keskittyisivät asiantuntijoiden irrotettavuuteen ennalta määriteltyjen painopisteiden mukaan. Pidettiin tärkeänä, että

siviilikriisinhallintaosallistumisen painopistealueet määriteltäisiin valtioneuvostotasolla yhteistyössä ministeriöiden kesken.

- *Kilpailu siviilikriisinhallinnan asiantuntijapaikoista on kiristynyt. Kansallinen tukiverkosto on tärkeä.*
- *Osaamisen myyntiä on kehitettävä, vaikka suomalainen osaaminen tunnistetaan.*
- *Siviilikriisinhallintaan osallistuminen on lisättävä osaksi hallinnonalojen strategioita ja toimintasuunnitelmia.*
- *Suomalainen viranomaisyhteistyö on hyvä siviilikriisinhallinnan vientituote.*
- *Kansainvälinen kokemus antaa paljon, mutta kokemus jää vieläkin hyödyntämättä.*
- *Taustatyönantajaorganisaatiot tulee kytkeä tiiviimmin mukaan myös siviilikriisinhallintaoperaatioiden suunnitteluvaiheessa.*

4 Miten eteenpäin – mistä resurssit?

Kansanedustaja Astrid Thors totesi puheenvuorossaan kriisinhallinnan olleen kokonaisuutena myönteisesti esillä eduskunnan käsitellessä vuoden 2012 turvallisuus- ja puolustuspoliittista selontekoa. Valtiovarainvaliokunnan lausunnossa todetaan, että selonteko asettaa tavoitteeksi kasvattaa siviilikriisinhallintaoperaatioissa palvelevien suomalaisten asiantuntijoiden määrää 150 henkilöön. Määrä oli tammikuussa 2013 noin 100 asiantuntijaa ja se on vaihdellut viime vuosina 100–150 välillä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi noin miljoonan euron lisäystä nykyiseen määrärahatasoon. Lisäksi toimintaympäristön vaativuuden lisääntyminen edellyttää entistä enemmän koulutusta ja sitä kautta kotimaan valmiuksien lisäämistä. Valiokunta painottaa siviili- ja sotilaallisen kriisinhallinnan sekä kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun tehokasta koordinoitua parhaan mahdollisen yhteisvaikutuksen ja kestävien tulosten aikaansaamiseksi.

Ulkoasiainvaliokunta on mietinnössään todennut, että kriisinhallintaa on käsiteltävä kokonaisuutena mikä edellyttää, että valmisteltaessa eri sektoreiden kansallisia linjauksia viranomaiset ovat tiiviissä yhteistyössä johdonmukaisuuden säilymiseksi. Esimerkiksi ihmisoikeus- ja YK-strategian valmistelu olisi tullut kytkeä sisällöllisesti ja aikataulullisesti tiiviimmin selontekoprosessiin. On vaarana, että linjausten ja selonteon tavoitteet eivät ole yhteneväiset. Siviilikriisinhallinnan vaikuttavuuden parantamiseksi valiokunta on korostanut naisten osallistumisen merkitystä YK:n päätöslauselman 1325 mukaisesti.

Siviilikriisinhallinta on muuttunut kalliimmaksi ja Thorsin mukaan eduskuntakin on tiedostanut asian. Siviilikriisinhallinta-asioita olisi hyödyllistä esitellä eduskunnassa

ulkoasiainvaliokuntaa laajemminkin. Siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian päivittämiseen on kiinnitetty huomiota eduskunnassa.

Thorsin henkilökohtaisen näkemyksen mukaan useat asiakokonaisuudet EU:ssa ovat jääneet liaksi Euroopan ulkosuhdehallinnon rakentamisen jalkoihin. Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestössä (Etyj) kenttäoperaatiot ovat vähentyneet. Thorsin näkökulmasta suomalaiset siviilikriisinhallinnan asiantuntijat ovat maailmalla kysytyjä, mutta asiantuntijoiden irrotettavuutta tehtäviin on edelleen mahdollista parantaa. Rajavartiolaitos ja poliisiorganisaatio ovat jo valmiiksi ”hyvän siviilikriisinhallintatoimintansa vankeja”. Jatkossa olisi tärkeää arvioida laajemmin suomalaista osaamispotentiaalia osallistumisen ydinalojen ulkopuolelta. Tuomioistuineläimien rooli korostuu rakennettaessa oikeusvaltioita. Johtotehtävien tavoittelemista Thors arvioi siten, että palvelussuhteiden maksimikestolle asetetut ylärajat eivät saisi muodostaa esteitä etenemiselle johtotehtäviin.

Edustaja Thorsin mukaan Somalian tilanne edellyttää perusteellista arviota kriisinhallinnan ja rauhanvälityksen synergioista. Afganistanista vetäytyttäessä tulisi puolestaan käydä keskustelua Suomen valmiuksista tukea Keski-Aasian maita, ja on tärkeää muistaa, että myös kriisien ennaltaehkäisy on tärkeää siviilikriisinhallinnan rinnalla.

Ulkoasiainministeriön turvallisuuspolitiikan ja kriisinhallinnan yksikön päällikkö Outi Holopainen arvioi EU:n siviilikriisinhallinnan olevan menestys ottaen huomioon toiminnan volyymin ja käynnissä olevien operaatioiden määrän. Joulukuun 2013 Eurooppa-neuvostossa siviilikriisinhallinnan suuntaviivoista käydään keskustelua strategisella tasolla. Jäsenmaat joutuvat jatkossakin arvioimaan muun muassa kriisinhallinnan menettelytapoja ja proseduureja. Suomi on aktiivisesti tukenut EU:ssa strategista keskustelua toiminnan painopisteistä, jolla saavutetaan lisäarvoa. Holopainen piti tärkeänä, että keskustelua käydään myös kansallisella tasolla. Tulisi muun muassa arvioida keinoja Suomen osallistumisen vahvistamiseksi YK:n siviilikriisinhallintaoperaatioissa. Sisäasiainministerin YK:lle tammikuussa 2013 esittämä tarjous suomalaista asiantuntijoista oli erittäin tervetullut.

Holopainen totesi, että Suomen siviilikriisinhallinnan osallistumistaso on määritelty valtioneuvostotasolla 150 asiantuntijaan, mutta määrärahoihin on kohdistunut leikkauksia. Ulkoasiainministeriö on informoinut aktiivisesti eduskuntaa ajankohtaisista siviilikriisinhallinnan asioista muun muassa asiantuntijakuulemisten kautta. Eduskunnan tietoisuutta pyritään jatkossakin lisäämään ja tuki siviilikriisinhallinnalle poliittisessa kentässä tuntuu olevan vahva.

Yksikön päällikkö Holopainen piti tärkeänä siviilikriisinhallintaoperaatioihin rekrytoitavien asiantuntijoiden laadun varmistamista operaatioiden toimintakyvyn kannalta. Toimintaympäristöt edellyttävät kykyä toimia kansainvälisessä ympäristössä ja erilaisissa organisaatiokulttuureissa. Pätevät asiantuntijat tulee motivoida

hakeutumaan tehtäviin siten, että taustatyönantajaorganisaatio tukee asiantuntijaa. Kansainvälisen kokemuksen hankkiminen tulee olla asiantuntijan ja työnantajaorganisaation yhteinen intressi.

Neuvotteleva virkamies Helinä Kokkarinen sisäasiainministeriöstä vertasi tilastollisesti suomalaisten siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden osallistumista vuosina 2013 ja 2008, jolloin siviilikriisinhallinnan kansallinen strategia valmistui. Asiantuntijoiden määrä operaatioissa on samalla tasolla eli 100 (vuonna 2011 kuitenkin 170), ja naisten osuus asiantuntijoista on kasvanut 20 prosentista 40 prosenttiin. Vuonna 2013 Suomella on yksi operaation päällikön paikka, kuten vuonna 2008. Poliisien osuus asiantuntijoista on pysynyt lähes samalla tasolla, mutta rajavartiolaitoksen ja oikeushallinnon asiantuntijoiden osuus on laskenut. Vuonna 2008 puolet asiantuntijoista toimi EU:n operaatioissa, mutta tänä päivänä lähes 90 prosenttia asiantuntijoista toimii EU:n operaatioissa. Suomalaisten asiantuntijoiden määrä YK-operaatioissa on laskenut 20 prosentista yhteen prosenttiin, samoin Etyj-operaatioissa asiantuntijoita on enää neljä prosenttia kaikista asiantuntijoista. Päämajoissa asiantuntijoita työskentelee lähes kymmenen prosenttia kaikista asiantuntijoista luvun ollessa sama vuonna 2008.

Kokkarisen mukaan Suomen siviilikriisinhallintatoiminnan perusta on hyvin vankka ottaen huomioon Suomen kokonaisvaltaisen kriisinhallintastrategian ja siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian. Suunnitelmat ovat huippuluokkaa, mutta kysymys kuuluukin, ontuuko toimeenpano. Kokkarinen piti menestyksen avaimina organisaationäkökulman vahvistamista ja taustaorganisaation tarjoamaa tukea, asiantuntijaresurssien turvaamista ja johto- ja avainpaikkojen realisoitumista.

Kokkarisen näkökulmasta siviilikriisinhallinnan osallistumista voidaan vahvistaa sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden yhteyksien tunnistamisella. Tässäkin suhteessa keskeistä on se, miten operaatiot ja tehtävät koetaan taustaorganisaation näkökulmasta. Kokkarinen piti tärkeänä siviilikriisinhallinnan uraporras-mallin jalkauttamista osaksi taustatyönantajaorganisaatioiden toimintaa ja suunnitelmia eri hallinnonaloilla. Uraportaat-mallin tulisi toimia työkaluna, jolla päästään siihen ytimeen, jossa tehdään päätökset asiantuntijoiden irrotettavuudesta. Kokkarisen mukaan on tärkeä pohtia myös uusia keinoja ja väyliä tiedotuksen kehittämiseksi, jotta potentiaaliset asiantuntijat saavutetaan.

4.1 Keskustelu ja yhteenveto

Keskusteluosuudessa pohdittiin keinoja motivoituneiden ja oikeanlaisten asiantuntijoiden löytämiseksi tulevaisuudessa siviilikriisinhallinnan yhä monimuotoisempiin ja erikoisosaamista edellyttäviin tehtäviin. Haasteena todettiin, että Suomeenkin on muodostunut siviilikriisinhallinnan vakio-osaajien joukko, jossa on kuitenkin ollut jossain määrin havaittavissa innostuksen laimentumista. Tärkeää olisi turvata määrällisesti ja laadullisesti riittävä asiantuntijareservi jatkossakin. Esiin nousi myös kysymys siitä, motivoidaanko naispoliiseja riittävästi siviilikriisinhallinnan

tehtäviin ja tiedotetaanko poliiseille kansainvälisen uran mahdollisuuksista jo uran alkuvaiheessa. Todettiin, että poliisin peruskoulutukseen osallistuvista 25 prosenttia on naisia, joista monet ovat kielitaitoisia. Kansainvälisten tehtävien mahdollisuutta mainostetaan poliiseille jo uran alkuvaiheessa.

- *On tärkeää arvioida jatkossakin, miten siviilikriisinhallintatoiminnasta saadut kokemukset ja saavutettu menestys pystytään hyödyntämään.*
- *Siviilikriisinhallinnan osallistumisen vahvistamiselle on vahva poliittinen tuki. Eduskuntaa tulee informoida yhä laajemmin siviilikriisinhallintatoiminnasta.*
- *Laajaa viranomaisyhteistyötä tulee lisätä johdonmukaisuuden edistämiseksi.*
- *Kokonaisvaltaisuutta ja synergiaetujen etsimistä on edelleen vahvistettava.*
- *Organisaatiolähtöisyys tulisi tuoda yksilölähtöisyyden tilalle.*

Liite 1: Seminaarikutsu

Seminaari Säätytalossa 14.5.2013 klo 10.30 – 16.00

”Siviilit suuntaa näyttämässä - Suomen osallistumisen vahvistaminen”

Sisäasiainministeriön asettama siviilikriisinhallinnan neuvottelukunta järjestää Säätytalossa tiistaina 14.5.2013 seminaarin ”Siviilit suuntaa näyttämässä - Suomen osallistumisen vahvistaminen”, joka on jatkoa joulukuussa 2003 järjestetylle seminaarille ”Valmiina lähtöön - siviilikriisinhallintavalmennus Suomessa”.

Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon 2012 tavoitteena on nostaa siviilikriisinhallinnan osallistumistaso uudelleen 150 asiantuntijaan vuositasolle. Osallistumistason nostaminen selonteon linjausten mukaisesti vaatii poliittista päätöstä ja resursointia, mikä konkretisoituu kehyspäätöksissä ja vuosittaisissa talousarvioissa. Valtioneuvoston 2008 hyväksymä Siviilikriisinhallinnan kansallinen strategia päivitetäneen hallitusohjelman mukaisesti vielä kuluvan kevään aikana.

Seminaarin tavoitteena on arvioida kymmenen vuoden aikana karttuneita kokemuksia, kartoittaa vahvuudet ja keinot osallistumisen vahvistamiseksi sekä keskustella nykypäivän haasteista, ml. haastavat toimintaympäristöt ja asiantuntijoiden saatavuus/irrotettavuus.

Toimintaympäristöjen muuttuessa haasteellisemmiksi vaatimukset siviilikriisinhallinnan valmiuksille kasvavat. Siviilikriisinhallinnan operaatioiden mandaatit voivat edellyttää aikaisempaa enemmän varautumista myös voimakeinojen käyttöön. Suurimpina haasteina ovat resurssien riittävyys ja koulutetun henkilöstön saatavuus yhä monipuolisempiin siviilikriisinhallinnan tehtäviin

Seminaari on tarkoitettu neuvottelukunnassa ja sen alaisessa järjestöjaostossa edustettuina oleville tahoille, poliittisille päätöksentekijöille, siviilikriisinhallinnan asiantuntijoita irrottaville viranomaistahoille ja toiminnassa mukana oleville järjestöille.

Olette lämpimästi tervetullut seminaariin, jonka alustava ohjelma on liitteenä. Pyydämme ilmoittautumaan viimeistään 7.5.2013 osoitteeseen kvy@intermin.fi.

Puheenjohtaja, valtiosihteeri

Marjo Anttoora

Pääsihteeri,
neuvotteleva virkamies

Helinä Kokkarinen

Liite 2: Seminaarin ohjelma

Ohjelma

- 10:00 - Tervetuloa kahville!
- 10:30 - Avaus – valtiosihteeri Marjo Anttoora, neuvottelukunnan puheenjohtaja
- 10:45 - ***Suomi siviilikriisinhallinnan edelläkävijä - onko strategian visio saavutettu?***
- Apulaisosastopäällikkö Anu Laamanen / UM
 - Ylijohtaja Kalle Kekomäki / SM
 - Pääsihteeri Anne Palm / KATU
- Keskustelua
- 12:00 Lounas
- 13:00 - ***Mitä on tarttunut mukaan – mitä maailmalla on opittu?***
- Puheenjohtaja Mika-Markus Leinonen / CivCom
 - Poliisipäällikkö Risto Lammi / Keski-Suomen poliisilaitos
 - Valtionsyyttäjä Maarit Loimukoski / Valtakunnansyyttäjänvirasto
- Keskustelua
- 14:00 - ***Miten eteenpäin – mistä resurssit***
- Johtaja Outi Holopainen / UM
 - Neuvotteleva virkamies Helinä Kokkarinen / SM
 - Kansanedustaja Astrid Thors / Eduskunta
- Keskustelua

Liite 3: Seminaarin osallistujaluettelo

	<u>Nimi</u>	<u>Taustaorganisaatio</u>
1	Aho Pekka	SM PO
2	Anttoora Marjo	SM Johto
3	Aula Ilari	Kepa
4	Borgenström Eija-Liisa	SM Kvy
5	Dévényi Kinga	SM Kvy
6	Elo Satu	UM KEO-20
7	Forsström Angelika	SM Kvy
8	Heiska Kati	RVLE
9	Henriksson Kirsi	CMC
10	Holopainen Outi	UM POL-10
11	Hämäläinen Anna-Mari	UM POL-10
12	Immonen Tuomas	SM Kvy
13	Janas Pirkko	Pardia
14	Johansson Ulriikka	SM Kvy
15	Kaikkonen Anna	SM PeO
16	Kaskinen Satu	Migri
17	Kekomäki Kalle	SM Kvy
18	Kokkarinen Helinä	SM Kvy
19	Kotro Pirjo	Tulli
20	Laajava Minna	UM POL-10
21	Laamanen Anu	UM POL
22	Laitinen Jorma	PoHa
23	Lammi Risto	Keski-Suomen poliisilaitos
24	Leinonen Mika-Markus	EEAS / CivCom
25	Leppä Maija	OM
26	Linda Summanen	Rikosseuraamuslaitos
27	Loimukoski Maarit	Valtakunnansyyttäjänvirasto
28	Markkula Hannu	RVLE
29	Mensonen Riitta	UM POL-10
30	Mäkelä Marjo	Migri
31	Niemenkari Arto	RVLE
32	Nikander Maarit	SM Kvy
33	Nikula Sami	UM KEO-20
34	Ojanperä-Kataja Virva	Rikosseuraamuslaitos
35	Palm Anne	KATU
36	Pingoud Kristina	UM POL-10
37	Raitanen Minna	Tulli
38	Rapeli Merja	STM

39	Rautio Sirpa	Ihmisoikeuskeskus
40	Remitz Kim	Suomen pakolaisapu
41	Keloneva Jouko	SUPO
42	Salo Krista	Pääesikunta
43	Seesmaa Anne-Maria	SM PO
44	Seppänen Juha-Matti	CMI
45	Similä Ville	SM Kvy
46	Snellman Tiina	SM MMO
47	Taimisto Hannu	OM
48	Thors Astrid	Eduskunta
49	Tikkanen Jussi	OM
50	Varpama Sirpa	Demo ry
51	Viikki Tanja	UM KEO-20
52	Viitanen Eveliina	UM POL-10
53	Viitanen Marko	SM
54	Wirén Inger	Kepa

Sisäinen turvallisuus
20/2013

Siviilit suuntaa näyttämässä - Suomen osallistumisen vahvistaminen

Siviilikriisinhallinnan neuvottelukunnan seminaari 14.5.2013

SM:n julkaisusarjan teemat ovat:

Hallinto

Sisäinen turvallisuus

Maahanmuutto

Yhdenvertaisuus

Keskustelualoitteet

Julkaisujen verkkosivut:
www.intermin.fi/julkaisut

Tilaukset:
Sisäasiainministeriö
PL 26, 00023 Valtioneuvosto

ISSN 1236-2840
ISBN [xxx]-[xxx]-[xxx]-[xxx]-[x] (nid.)
ISBN 978-952-491-860-2 (PDF)